
Vezmi s sebou květinu. Výstava Albertov 1989: 20. výročí Sametové revoluce

Vezmi s sebou květinu. Výstava Albertov 1989: 20. výročí Sametové revoluce

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze pořádá ve spolupráci s Ústavem dějin a archivem UK, s Knihovnou Jána Langoše ÚSTR a s Knihovnou Libri prohibiti od 17. 11. 2009 do 11. 1. 2010 výstavu *Albertov 1989: 20. výročí Sametové revoluce*.

K 50. výročí slavných a tragických událostí 17. listopadu 1939 byla na Albertov svolána vzpomínková manifestace. Občanská neposlušnost a aktivita nezávislých hnutí proti komunistickému režimu se od Palachova týdne radikálně stupňovaly. Leták Nezávislých studentů s názvem „Vezmi si s sebou květinu“ vyzýval k účasti na tryzně slovy: „Nechceme jen pietně vzpomínat..., ale chceme se přihlásit k ideálům svobody a pravdy, za něž účastníci obětovali své životy. Neboť i dnes jsou tyto ideály vážně ohroženy a my se nechceme dát zahanbit svými vysokoškolskými kolegy, kteří za ně před 50 lety odvážně vystoupili.“

Na 25 000 účastníků si připomenulo na oficiálně povolené manifestaci na Albertově odkaz tohoto významného výročí. Po projevech se jeho účastníci v průvodu vydali na vyšehradský Slavín k hrobu Karla Hynka Máchy, kde byla vzpomínková akce ukončena československou státní hymnou a položením květin. Studenti pak pokračovali zakázanou trasou směrem do Opletalovy ulice. Stejně jako v roce 1939 proti nim brutálně zakročily represivní síly totalitní moci. Střet byl o to tragičtější, že tentokrát příslušníci pořádkových sil zmasakrovali vlastní obyvatelstvo. Tak vypukla tzv. Sametová revoluce, která znamenala konec nadvlády komunistické strany.

Výstava představí mnoho unikátních dokumentů, které se podařilo získat z archivů Univerzity Karlovy, Přírodovědecké fakulty, ale i ze soukromých sbírek pedagogů a přímých účastníků stávků. Mimo jiné byl nalezen dopis studentů 1. ročníku biologie protestujících v září 1989 proti násilnému náboru do SSM. Archiv také odhalil složité rehabilitační procesy nespravedlivě propuštěných studentů i pedagogů, kteří byli perzekuováni z politických důvodů. Pamětníci kromě fotografií ze stávků na Přírodovědecké fakultě poskytli i unikátní záběry z bouřlivé diskuse s příslušníky Odboru zvláštního určení ministerstva vnitra (tzv. červené barety). Širokou solidaritu se studenty vyjadřovali především umělci. Skupina Garáž vystoupila na Přírodovědecké fakultě 8. 12. 1989 a nápis na tabuli hlásal: „Praštil jsme se do hlavy, jmenuju se Ducháček.“ Mluvčí Občanského fóra, prof. P. Čepek, otevřel svůj unikátní archiv a poskytl autorům dokumenty i osobní vzpomínky k založení OF na Přírodovědecké fakultě, odvolání děkana fakulty nebo vyjádření nedůvěry rektorovi Češkoví a vedení Univerzity Karlovy. K nejzajímavějším patří jeho vzpomínky na první bouřlivé stávkové dny. V době, kdy se chystaly zakročit proti stávkujícím Lidové milice a armáda, kdy se objevovaly zprávy, že u Slaného jsou připraveny tanky, aby potlačily revoluci v Praze, bylo velice odvážné zejména ze strany pedagogů, že nezradili studenty a stáli pevně při nich. Na Přírodovědecké fakultě vznikla také Historiografická komise, která zhodnotila negativní čtyřicetileté působení KSČ a SSM na fakultě. Členem této komise byl prof. J. Tachezy, který autorům poskytl mnoho cenných originálních dokumentů. Cenné vzpomínky a texty přinesl výstavě i první porevoluční děkan fakulty prof. V. Kořínek. Věnoval se především očištění fakulty. V rámci rekonkurzních řízení bylo vyměněno 10 % pedagogických zaměstnanců fakulty. Žádal o zveřejnění seznamů agentů StB, aby nemohli nadále škodit fakultě.

Na expozici spolupracovaly instituce nanejvýš erudované: Knihovna samizdatové a exilové literatury Libri prohibiti a Knihovna Jána Langoše Ústavu pro výzkum totalitních režimů. Zde se podařilo získat autentický leták Vezmi s sebou květinu, Petici Několik vět včetně podpisových archů, ale i strojopisné zprávy VIA, Východoevropské informační agentury. Výstava také srovnává pohled nezávislých médií a situační zprávy tajné policie (StB).

Výstava je určena především nové generaci studentů. Představuje genius loci Albertova a zasazuje revoluční události do širších rámců národních i mezinárodních. Připomíná též život v reálném socialismu a zločiny komunismu.

Děkan nové porevoluční Přírodovědecké fakulty, prof. V. Kořínek, požádal roku 1990 o vybudování důstojného pomníku na Albertově. Teprve roku 2006 byla na památku 17. 11. 1989 odhalena pamětní deska, kterou na zakázku městské části Praha 2 zpracoval akademický sochař P. Orišek. Nese naléhavou a stále platnou autentickou výzvu z transparentu památné demonstrace 17. 11. 1989: „Kdy - když ne teď? Kdo - když ne my?“

K výstavě byl připraven ve spolupráci s Krátkým filmem, Originálním videožurnálem a Ústavem pro výzkum totalitních režimů Filmový festival dokumentů, který proběhne 16. 11. 2006 od 15 hodin ve Velké geologické posluchárně. Jde o filmovou přehlídku dokumentárních filmů a dosud nepublikovaných dokumentů z Archivu bezpečnostních složek věnovaných zániku komunistické totality v Československu. Vstup na všechny projekce zdarma.

Součástí akademických oslav je i koncert studentských kapel Svobodný Albertov 2009, který bude probíhat před budovou Přírodovědecké fakulty a bude zahájen 16. 11. 2009 v 13 hodin a potrvá do 22 hodin.

Výstava je umístěna v předsálí Geografické knihovny PŘF UK (Albertov 6, Praha 2, 128 43, 2. patro) a je možné ji navštívit od 17. 11. 2009 do 11. 1. 2010 (otevírací doba: pondělí – pátek 9:00 – 17:00). Vstup volný. Výstavu je možné zapůjčit dalším neziskovým institucím.

Podrobné informace o výstavě Vám poskytne PhDr. Eva Novotná, autorka výstavy (e-mail: novotn48@natur.cuni.cz, T.: +420 221 951 355)

Informace o provozu či zapůjčení výstavy podává Ing. Josef Vacek (e-mail: vacej4af@natur.cuni.cz, T.: +420 221 951 357)

Přírodovědecká fakulta UK Geografická sekce
ve spolupráci s Ústavem dějin a archivem UK,
s Knihovnou Jána Langoše
Ústavu pro studium totalitních režimů
a s Knihovnou Libří prohibiti

si Vás dovoluji pozvat na výstavu

ALBERTOV 19 **20. výročí Sametové revo**

17. 11. 2009 – 10. 1. 2010

Předsálí Geografické knihovny PŘF UK,
Albertov 6; Praha 2; 2. patro

Vstup volný